

EDUSKUNTA

2009

SISÄLTÖ

4

9

14

16

3 | Puhemiehen katsaus vuoteen 2009

4 | Talouden taantuma sävytti eduskunnan vuotta

5 | Työmäärä yllätti ensimmäisen kauden edustajan

6 | "Lex Nokiasta" paljon yhteydenottoja

10 | Hallintouudistus hykerrytti konkaritoimittajaa

11 | Eduskunta kansainvälisessä politiikassa

13 | Uraauurtavaa ympäristötyötä

14 | Eduskuntataloon uusi esteetön sisäänkäynti

15 | "Voisin jatkossa tulla seuraamaan täysistuntoakin"

16 | Henkilöstö, talous ja hallinto

Kannen kuva:

Eduskunnan julkisivua hallitsi vuonna 2009 pohjoisen siiven peruskorjaus.

Puhemiehen katsaus vuoteen 2009

Vuoden 1809 tapahtumia, Suomen autonomian alkamisvuotta, muistettiin kuluneena vuonna myös eduskunnassa monin tavoin. Kansakuntaa rakentamaan -teemalla esiteltiin Suomen kansallisen ja valtiollisen kehityksen kannalta tärkeitä hetkiä, jotka loivat pohjan Suomen itsenäisyydelle.

Eduskunnan työtä sävytti myös maailmanlaajuinen lama ja sen vaatimat vastatoimet. Eduskunta sääti useita lakeja, jotka lieventävät taloustaantumien vaikutuksia sekä edistävät työllisyyttä ja investointeja. Toivottavaa on, että edellisen laman ankarista jälkitaudeista on otettu opiksi ja laman kipeimmät osumat pystytään ennaltaehkäisemään paremmin kuin 1990-luvulla.

Kesäkuussa pidetyissä EU-vaaleissa kolme kansanedustajaa siirtyi Euroopan parlamenttiin. Heidän tilalleen tulleet uudet edustajat aloittivat työnsä syysistuntokauden alussa. Useita vuosia vireillä ollut Euroopan unionia uudistava Lissabonin sopimus tuli voimaan joulukuussa. Lähitulevaisuuden suurin haaste EU-asioissa onkin uuden unionin talouden tulevaisuutta koskevan EU 2020 -ohjelman luominen korvaamaan Lissabonin strategiaa.

Kuluneella vaalikaudella eduskunnan hallintoa on uudistettu ja nykyaikaistettu. Hallinnon kehittämishanke jatkui vuoden 2009 aikana. Toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmien kehittämistä jatkettiin samoin henkilöstösuunnittelun sekä raportointijärjestelmien parantaminen eteni.

Taloussuunnittelun ja -seurannan uudistukset ovat tuoneet taloudellista tehokkuutta, mikä näkyy menojen pienentymisenä. Eduskunnan kiinteistöjen peruskorjaushanke lohkaisi vuosibudjetista lähes viisitoista prosenttia eli noin 11 miljoonaa euroa. Kanslian käyttö- ja perusparannusmenot mukaan laskien eduskunta maksoi jokaista suomalaista kohden 16,22 euroa vuonna 2009.

Eduskunnassa kiinnitettiin huomiota myös ympäristökuormituksen vähentämiseen supistamalla ja järkevöittämällä eduskunnan paperin- ja energiankulutusta.

Eduskunnan kansainvälistä toimintaa värittivät puhemies- sekä valtionpäämiesvierailut. Suurin osa kansainvälisestä yhteistyöstä tehtiin kuitenkin kokouksissa, joita vuoden mittaan järjestettiin Suomessa ja ulkomailla lähes kuusisataa. Itämeren saastuminen tai ilmaston lämpeneminen eivät pysähdy kansallisvaltioiden rajoille; siksi ongelmien ratkaisemiseksi tarvitaan poliittista yhteistyötä.

Eduskunta oli myös kuluneena vuonna suosittu vierailukohde. Opastetuilla vierailuilla kävi viime vuonna yli 36 000 ihmistä, minkä lisäksi eduskunta järjesti Avoimet ovet -päivät sekä Eduskuntatalossa että Pikkuparlamentissa. Lisärakennuksen Kansalaisinfo juhli 100 000 kävijän rajan rikkoutumista keväällä. On ilahduttavaa, että tie Kansalaisinfoon on tullut tutuksi monille!

Vanha ja kaunis Eduskuntatalo läpikäy parhaillaan mittavaa perus-

korjausta. Kansallisomaisuudesta on huolehdittava sen arvon vaatimalla tavalla. Väistötilojen vuokratilustusten minimoimiseksi remontti tehdään vaiheittain, ja eduskunnan organisaatio toimii suurilta osin kiinteistössä peruskorjauksen ajan. Nyt menossa olevan pohjoissiiven peruskorjauksen suurin ulospäin näkyvä muutos on uusi esteetön sisäänkäynti Eduskuntataloon. Se avataan loppukesällä 2010. Peruskorjauksen tuomista rajoituksista huolimatta työ eduskunnassa jatkuu kiivastahtisena, kansanedustajien silmissä siintävät jo kevään 2011 vaalit.

Sauli Niinistö

Talouden taantuma sävytti eduskunnan vuotta

Vuoden 2009 valtiopäivien ensimmäinen istunto pidettiin tiistaina 3. helmikuuta. Istuntoa johti puhemiesten vaaliin asti eduskunnan iältään vanhin kansanedustaja Jacob Söderman (sd.). Entinen puhemieshisto valittiin uudelleen, joten 2009 valtiopäivillä puhemiehenä toimi Sauli Niinistö (kok.), ensimmäisenä varapuhemiehenä Seppo Kääriäinen (kesk.) ja toisena varapuhemiehenä Johannes Koskinen (sd.).

Valtiopäivien avajaiset pidettiin seuraavana päivänä. Kevätistuntokaudella 3.2.–18.6.2009 pidettiin 72 täysistuntoa. Syyskaudella 8.9.–18.12.2009 istuntoja oli 58. Äänestystyksiä oli yhteensä 924. Yli puolet

äänestyksistä koski valtion seuraavan vuoden talousarvioehdotusta, ja ne ajoittuivat viimeiseen, joulua edeltäneeseen istuntoviikkoon.

”Salissa käsiteltiin useita finanssikriisin kansalliseen haltuunottoon liittyviä esityksiä.”

Eduskunta käsitteli vuoden aikana loppuun 260 hallituksen esitystä. Määrä on lähellä pitkän ajan

keskiarvoa.

Eduskunnan työtä vuodesta 1992 pääsihteerin paikalta seurannut Seppo Tiitinen sanoo, että maailmanlaajuinen taloustaantuma on näkynyt suoraan eduskunnan työskentelyssä.

– Ja sen pitääkin näkyä. Suomessa edellinen lama antoi taustoja sille, miten on meneteltävä ja mitä vältettävä. Salissa käsiteltiin useita finanssikriisin kansalliseen haltuunottoon liittyviä esityksiä. Toisaalta muuta tulevaisuushakuista uudistusohjelmaa ei hallituksen puolelta enemmälti nähty, kun painopiste oli laman torjunnassa, Tiitinen arvioi.

Valtiopäivien avajaisjumalanpalvelus pidettiin Helsingin tuomiokirkossa 4.2.2009. Etualalla vasemmalta toinen varapuhemies Johannes Koskinen, puhemies Sauli Niinistö ja ensimmäinen varapuhemies Seppo Kääriäinen.

Yliopistouudistus sulki ympyrän

Vaikka erityistä uudistustrendiä ei ollut näkyvässä, isojakoin lakiuudistuksia tehtiin. Yhtenä esimerkkinä Tiitinen mainitsee yliopistolain.

– 1970-luvulla yksityisiä yliopistoja valtiollistettiin ja nyt päinvastoin. Ympyrä sulkeutuu. Asiat kiertävät; hyvin vähän uutta on taivaankannen alla, Tiitinen toteaa.

Yliopistolaki käsiteltiin kansanedustaja Raija Vahasalon (kok.) joh-

”Yliopistouudistus parantaa opiskelijoiden, opettajien ja tutkimuksen edellytyksiä.”

tamassa sivistysvaliokunnassa, joka kuuli yli kahdeksaakymmentä asiantuntijaa ja pyysi perustuslakivaliokunnalta poikkeuksellisesti kaksi lausuntoa, kun laille haettiin oikeaa muotoa.

– Yliopistot eivät enää ole val-

Suomen autonomian ajan alkamista muistettiin Merkkivuosi 1809 -juhla-tapahtumissa Suomessa ja Ruotsissa. Puhemies Sauli Niinistö ja kruunuprinsessa Victoria osallistuivat avajaisjuhlallisuuksiin Ruotsin valtiopäivillä Tukholmassa 15.1.2009.

tion tilivirastoja. Valtio antaa perusrahoituksen, mutta yliopistot voivat kerätä myös ulkopuolista rahaa. Uudistus parantaa opiskelijoiden, opettajien ja tutkimuksen edellytyksiä, Vahasalo tiivistää lain tavoitteet.

Uudistuksella muutettiin yliopis-

tojen henkilöstön virkasuhteet työsuhteiksi, mitä henkilöstö vastusti. Vahasalon mukaan aiheutta huoleen ei ole.

– Virkasuhde ja työsuhde ovat nykyisin hyvin samankaltaisia etujensa suhteen, Vahasalo sanoo.

Työmäärä yllätti ensimmäisen kauden edustajan

Pirkko Ruohonen-Lerner on perussuomalaisen ensimmäisen kauden kansanedustaja Porvoosta.

Työpäivät eduskunnassa ovat kiireisiä, sillä useisiin laajoihin asiakokonaisuuksiin on perehdyttävä nopeasti. Erilaisiin kokouksiin ja tilaisuuksiin menee monta tuntia päivässä. Ruohonen-Lerner on lakivaliokunnan jäsen, kansliatoimikunnan varajäsen ja eduskuntaryhmänsä varapuheenjohtaja.

– Poliitiikka on pitkäjänteistä

työtä. Valiokunnissa ja erilaisissa työryhmissä pääsee vaikuttamaan parhaiten. Esimerkiksi vaali- ja puoluerahoitus-toimikunnassa pääsin osallistumaan vaali- ja puoluerahoituksen uudistamiseen tähtäävään lainvalmisteluun.

Lainsäädäntötyössä Ruohonen-Lerner toivoo, että hallituksen esityksiä tulisi eduskuntaan pitkin vuotta tasaisemmin kuin nyt.

– Kun työpöydällä on samanaikaisesti paljon asioita ja niitä

käsitellään liian nopeasti, voi lainsäädäntöön jäädä aukkoja, joita voidaan käyttää hyväksi vastoin lainsäätäjän tarkoitusta. Mielestäni valiokunnissa kuultavina olevien asiantuntijoiden pitäisi pysyä annettussa aikataulussa. On kiusallista, jos valiokunnassa on iso joukko asiantuntijoita ja enää vain pari kansanedustajaa, kun suurin osa on jo joutunut kiiruhuttamaan seuraaviin valiokuntien kokouksiin ja muihin tilaisuuksiin, toteaa Pirkko Ruohonen-Lerner.

Valtion aluehallintoon kahden luukun periaate

Yksi suurimmista eduskunnan tiettävästi koskaan käsittelemistä lakipaketeista oli valtion aluehallintouudistus. Hallintovaliokunta sai käsiteltäväkseen kaksi hallituksen esitystä, joissa oli yhteensä lähes 1 300 sivua.

– Lähtökohtana oli, että uudistus tuo kansalaisen näkökulmasta selkeyttä valtionhallintoon. Uudis-

”Kun kyse oli vuosikymmenten uudistuksesta, toivoisi, että aikaa sen käsittelyyn olisi ollut enemmän.”

tuksen jälkeen on vain kaksi luukua, joilla asioida: aluehallintovirasto Avi sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ely, valiokunnan puheenjohtaja Tapani Tölli (kesk.) selvittää.

Aluehallintouudistuksessa kiteytyy myös yksi eduskunnan ja halli-

Eduskunnan tehtäviin kuuluu hallituksen ja sen toiminnan valvonta. Kyse-lytunneilla kansanedustajat voivat kysyä ministereiltä heidän toimialansa asioista. Kuvassa kansanedustaja Jutta Urpilainen (sd.).

tuksen välisistä ikäsuosongelmista. Eduskunnassa koetaan, että monien työläiden lainsäädäntökokonaisuuksien käsittelyyn jää liian vähän aikaa, kun hallituksen esitykset tulevat eduskuntaan ”pakko saada voimaan pian” -hengessä.

– Kun kyse oli vuosikymmenten uudistuksesta, toivoisi, että aikaa sen käsittelyyn olisi ollut enemmän. Toki asian valmistelu hallituksessakin vie aikansa, hallituspuolueen edustaja Tölli muotoilee kohteliaasti.

”Lex Nokiasta” paljon yhteydenottoja

Suurten yliopisto- ja aluehallintouudistusten ohella eduskunta säätöi vuonna 2009 muun muassa uuden asunto-osakeyhtiölain, alensi työnantajien Kela-maksua ja ruoan arvonalisäveroä, antoi poliisille paremmat valtuudet tarttua alaikäisten alkoholin hallussapitoon sekä päätti sormenjälkien lisäämisestä uusiin passeihin.

Vuoden 2009 puolella hyväksyttiin lopullisesti myös sähköisen tietosuojalain muutos eli kansankielellä ”Lex Nokia”. Se

poiki ylivoimaisesti eniten yhteydenottoja kansanedustajiin.

– Lain vastustajat olivat verkottuneita netin kautta. Luulen, että se vaikutti viestien määrään, sanoo kansanedustaja Kari Kärkkäinen (kd.).

Edellisvuonna alkanut kohu vaalirahoituksesta jatkui. Eduskunta hyväksyi keväällä lain, joka estää vaalirahoitukselle asetettujen enimmäismäärien kiertämisen sekä määrää vaalikohtaisen katon yksittäisille tukisuorituksille.

Loppuvuodesta eduskunta vapautti kauppojen aukioloaikoja edelleen. Kärkkäinen äänesti lakia vastaan.

– Pelkään, että osa lähikaupoista joutuu sulkemaan ovensa, kun suuret marketit valtaavat kaupan sunnuntaisin. Pienille ja keski-suurille perheyriyksille aukiolon vapauttaminen tuo uusia haasteita. Uudet aukioloajat myös vähentävät perheiden yhteistä vapaa-aikaa, hän perustelee.

Budjettia kasvatettiin maltillisesti

Taloustaantuma sävytti erityisesti eduskunnan ”budjettivaliokunnan” eli valtiovarainvaliokunnan työtä.

– Talouden epävarmuus on tehnyt varovaisemmaksi. Painopisteenä on ollut talouden kestävyys ja pitkäjänteisyys, mihin sisältyvät panostukset yritysten kilpailukykyyn ja työurien pidentämiseen, valiokunnan puheenjohtaja Hannes Manninen (kesk.) luonnehtii.

Valtiovarainvaliokunnan paikat ovat kansanedustajien keskuudessa tavoiteltuja ja tärkeitä, koska valiokunnassa pääsee kaikkein lähimmin vaikuttamaan valtion talousarvioon. Kaikilla kansanedustajilla on oikeus tehdä esimerkiksi talousarvioaloitteita, mutta ilman valtiovarainvaliokunnan siunausta ne päätyvät vuosittain hylättävien noin tuhannen aloitteen joukkoon.

Valtiovarainvaliokunta myös käytännössä päättää budjettiin tehtävistä muutoksista. Vuonna 2010 lisärahaa saavat eduskunnan päätöksellä muun muassa nuorten työpajat, kirjastot, yliopistot, talousrikostutkijat, ympäristöjärjestöt ja joukkoliikenne.

Valtion vuoden 2010 budjetin loppusumma on hieman yli 50 mil-

Eduskunnan päätökset valmistellaan valiokunnissa, jotka kokoontuvat yleensä ennen täysistuntoa. Liikenne- ja viestintävaliokunnalla oli lähes sata kokousta vuonna 2009.

”Valiokunnan työ on ollut aiempaa kurinalaisempaa. Määrärahoja on kohdistettu työllisyyteen ja sitä tukeviin investointeihin.”

jardia euroa. Eduskunnan päättämät budjettilisäykset olivat 41 miljoonaa euroa, mikä on vähemmän kuin hyvinä aikoina.

– Valiokunnan työ on ollut aiempaa kurinalaisempaa. Määrärahoja on kohdistettu työllisyyteen ja sitä tukeviin investointeihin, Manninen toteaa.

Vireillepannut asiat valtiopäivittäin	2005	2006	2007	2008	2009
Hallituksen esitykset (HE)	232	280	181	236	289
Valtioneuvoston selonteot (VNS)	6	8	3	8	9
Valtioneuvoston tiedonannot (VNT)			1		2
Väläkysymykset (VK)	5	7	1	3	3
Pääministerin ilmoitukset (PI)	3	4	4	1	2
Unioniasiat (U)	53	80	52	86	90
Lakialoitteet (LA)	161	186	145	137	127
Toimenpideoitteen (TPA)	118	167	64	78	91
Talousarvioaloitteet (TAA)	1 269	1 580	1 069	1 088	1 109
Lisätalousarvioaloitteet (LTA)	69	126	40	115	84
Kirjalliset kysymykset (KK)	1 101	1 206	637	1 066	1 119

Kriittisiä huomioita alueellistamisesta

Valtion talousarvion noudattamista ja valtion taloudenhoitoa valvoo eduskunnan tarkastusvaliokunta. Vuonna 2009 valiokunta selvitti muun muassa valtion verotuloennusteiden paikkansapitävyyttä sekä alueellistamista.

Valiokunnan laatima lähes 10 000 sivun selvitys alueellistamisesta on laajin aiheesta tehty tutkimus, joka ei ollut aivan mieluista luettavaa hallitukselle.

– Alueellistamisen periaate on oikea, mutta sen tulokset ristiriidassa muun muassa tuottavuuden, taloudellisuuden ja hyvän henkilöstöpolitiikan kanssa. Valiokunnan kannanotot poikkesivat valtioneuvoston kannanotoista, mutta valiokunnan tehtävä on arvioida ja rehellisesti kertoa, mitä on tapahtunut. Tässä nousee esiin parlamentaarisen seurannan merkitys, valiokunnan puheenjohtaja Matti Ahde (sd.) sanoo.

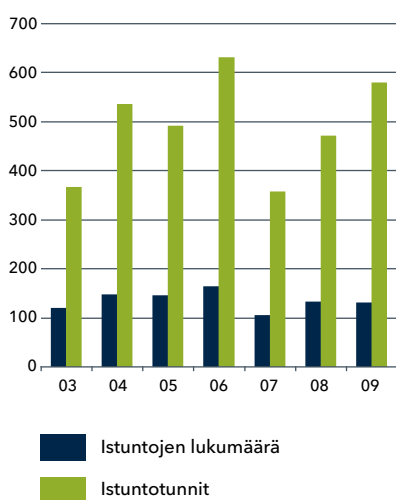
Tarkastusvaliokunta on eduskunnan valiokunnista uusin. Se aloitti työnsä vuonna 2007.

– Keskeinen työn onnistumisen mittari ja tavoite on vaikuttavuus.

“Alueellistamisen periaate on oikea, mutta sen tulokset ristiriidassa muun muassa tuottavuuden, taloudellisuuden ja hyvän henkilöstöpolitiikan kanssa.”

Tämä on näkynyt muun muassa valtion verotuloennusteiden paikkansapitävyyttä koskevan selvityksen hyödyntämisessä. Valtiovarainministeriö on ottanut selvityksen huomioon ja tuloksista on syntynyt aito vuoropuhelu ministeriön ja valiokunnan välillä.

Täysistuntojen lukumäärä ja istuntojen kokonaiskesto tunteina 2003–2009

Valiokuntien vuoden 2009 valtiopäivillä pitämien kokousten sekä laatimien mietintöjen ja lausuntojen määrät:

2009 vp	Kokoukset	Mietinnöt	Lausunnot*
Suuri valiokunta (SuV)	54	1	3
Perustuslakivaliokunta (PeV)	94	12	40
Ulkoasiainvaliokunta (UaV)	101	12	11
Valtiovarainvaliokunta (VaV)	48	47	19
Tarkastusvaliokunta (TrV)	64	5	6
Hallintovaliokunta (HaV)	110	23	27
Lakivaliokunta (LaV)	90	18	28
Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiV)	97	33	30
Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmV)	97	12	31
Puolustusvaliokunta (PuV)	60	4	9
Sivistysvaliokunta (SiV)	98	12	20
Sosiaali- ja terveysvaliokunta (StV)	97	55	22
Talousvaliokunta (TaV)	113	30	39
Tulevaisuusvaliokunta (TuV)	54		8
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyV)	89	12	25
Ympäristövaliokunta (YmV)	98	12	39
Yhteensä	1 364	288	357

* Lausunnoista lähes puolet koski Euroopan unionin asioita.

Takana vilkas EU-vuosi

Kesäkuussa pidettyjen EU-vaalien vaikutus eduskuntaan näkyi välittömimmin siinä, että kolme kansanedustajaa siirtyi Euroopan parlamenttiin. Lissabonin sopimus, joka monien vaiheiden jälkeen tuli voimaan joulukuussa, vaikuttaa vain vähän eduskunnan työhön.

Kansallisten parlamenttien mahdollisuus ottaa kantaa siihen, loukkaako jokin komission esitys toissijaisuusperiaatetta eli sitä, että päätökset tehdään mahdollisimman lähellä kansalaisia, ei ole eduskunnalle uusi asia. Jos eduskunta olisi tähänkin mennessä vastustanut jotain esitystä tällä perusteella, olisi siitä tullut Suomen kanta, jonka mukaan myös hallitus toimii. Suomella on EU-asioissa vain yksi kanta, jota hallitus eduskunnan hyväk-

symällä tavalla edustaa.

Keväällä valtioneuvosto antoi eduskunnalle selonteon EU-politiikasta. Se käsiteltiin eduskunnas-

”Instrumentti on hyvä – sitä pitää vain osata soittaa!”

sa perusteellisesti kaikissa valiokunnissa sekä kaksi kertaa myös täysistunnossa.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja Erkki Tuomioja (sd.) muistuttaa, että suuren valiokunnan työajasta pääosan vie EU:n neuvoston kokousten mukaan rytmittyvä vuoropuhelu ministerien kanssa. Kaikki EU-asiat käsitellään suuressa valiokunnassa, mutta on erikoisvaliokun-

Vuonna 2009:

- Muistettiin Suomen autonomian ajan alkamista vuonna 1809.
- Juhlittiin Kansalaisinfon 100 000 kävijän rajan rikkoutumista 26. maaliskuuta.
- Eduskunta päätti Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan suunnan lähivuosille, kun se kesäkuussa hyväksyi valtioneuvoston selonteon.
- Nobelin rauhanpalkinnon saanut presidentti Martti Ahtisaari esitelmöi kansanedustajille 15. huhtikuuta.
- YK:n pääsihteeri Ban Ki-Moon vieraili eduskunnassa 26. toukokuuta.

Viisi uutta kansanedustajaa

Eduskunnan kokoonpanossa tapahtui vuoden aikana useita muutoksia. Toukokuussa menestyneen kansanedustaja Susanna Haapojan (kesk.) tilalle tuli 9. kesäkuuta Lasse Hautala (kesk.) Vaasan vaalipiiristä.

Euroopan parlamenttiin valittiin kesäkuussa kolme kansanedustajaa: Timo Soini (ps.) ja Heidi Hautala (vihr.) Uudenmaan vaalipiiristä sekä Liisa Jaakonsaari (sd.) Oulun vaalipiiristä. Heidän tilalleen tulivat Pietari Jääskeläinen (ps.), Timo Juurikkala (vihr.) ja Raimo Piirainen (sd.). Viides uusi kansanedustaja Kalle Jokinen (kok.) Hämeen vaalipiiristä aloitti työnsä 9. syyskuuta Euroopan kehitys- ja jälleenrakennuspankin johtokunnan jäseneksi nimitetyn Jari Koskisen (kok.) tilalle.

Pietari Jääskeläisen (ps.), Timo Juurikkalan (vihr.) ja Raimo Piiraisen (sd.) edustajantyö ilmoitettiin alkaneeksi syysistuntokauden ensimmäisessä istunnossa 8. syyskuuta.

Eduskuntaryhmien voimasuhteet:

Keskustan eduskuntaryhmä 51

Kansallisen kokoomuksen eduskuntaryhmä 51

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä 45

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä 17

Vihreä eduskuntaryhmä 14

Ruotsalainen eduskuntaryhmä 10

Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä 7

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä 5

Yhteensä 200 kansanedustajaa

tien vastuulla perehtyä säädösehdotuksiin yksityiskohtaisesti.

Lissabonin sopimus vahvistaa Euroopan parlamentin valtaa ja lisää neuvostossa määränemmistöjä, mikä pitää ottaa huomioon, kun Suomi haluaa vaikuttaa EU-asioissa. Kohteita ovat EU:n toimielinten lisäksi muut jäsenmaat ja niiden parlamentit.

Hyvänä esimerkkinä vaikuttamisesta Tuomioja mainitsee avoimuusasetuksen: Suomi halusi estää uudistuksen etenemisen avoimuutta heikentävään suuntaan ja toimi aktiivisesti muun muassa järjestämällä oikeusministeriön ja eduskunnan yhteistyönä seminaarin Brysselissä.

Tuomioja toivoo Pohjoismaiden kesken enemmän luonnollista solidaarisuutta EU-asioissa niin, että jos jokin asia on yhdelle Pohjoismaalle tärkeä, muut tukisivat sitä.

Tuomioja johti eduskunnan EU-käsittelyjen kehittämistyöryhmää. Ryhmä ei esittänyt muutoksia käsittelyjärjestelmään, mutta kylläkin nykykäytäntöjen tehostamista. Suomen järjestelmää kelpaa esitellä vieraille, ja se on ollut esikuvana

Poliittiset linjaukset eduskunnassa käsiteltävinä oleviin asioihin vedetään eduskuntaryhmissä. Vasemmistoliiton Minna Sirnöllä (vasemmalla) ja Merja Kyllösellä oli asiaa Martti Korhoselle ennen ryhmäkokouksen alkamista 26. marraskuuta.

monelle EU:n jäsenmaalle. Kuten Tuomioja sanoo:

– Instrumentti on hyvä – sitä pitää vain osata soittaa! ■

Hallintouudistus hykerrytti konkaritoimittajaa

Helsingin Sanomien pitkäaikainen eduskuntatoimittaja Pekka Vuoristo nimeää vuoden 2009 eduskuntauutiseksi talon hallintouudistuksen.

– Tällaiselle erikoistuneelle nautiskelijalle hykerryttävin uutinen tuli joulukuussa, kun varmistui, miten käy taistelussa virkamiesjohdon hallintomallista. On kiintoisaa, miten monella rintamalla puhemies on käynyt eduskunnan totuttujen tapojen kimppuun, vaikka hänellä

on ollut kovin vähän joukkoja käytettävissään.

Kun uudet valtiopäivät käynnistyivät helmikuussa 2010, medialehterillä ei Vuoristoa enää näkynyt. Lakonisen piikikkäästä kirjoitustyylistään tunnettu Vuoristo jäi eläkkeelle viime syksynä ja vaihtoi politiikan toimittajan hommat ”isoisän hommiin”.

Vuoristo työskenteli HS:n eduskuntakirjeenvaihtajana yhteensä yhdeksän vuotta. Tuolta ajalta miehen mieleen on jäänyt

erityisesti pääministeri Anneli Jäätteenmäen ero kesällä 2003.

– Mikään ei ylitä sitä draamatista muuttuvien tilanteiden päivää, jona pääministeri Anneli Jäätteenmäki erosi. Väitetään, että ”etelän metia” saneli nuotit, mutta ainakin meillä oli täysi työ pysyä edes perässä.

Vuoriston mielestä oli harvinaista parlamentaarista herkkua seurata, miten ministeri menettää eduskunnan enemmistön luottamuksen.

Eduskunta kansainvälisessä politiikassa

Yhä harvempi ongelma ratkeaa nykymaailmassa kansallisin päätöksin. Poliittista yhteistyötä tarvitaan yli rajojen. Parlamenttienväliset järjestöt tarjoavat eri maiden kansanedustajille mahdollisuuden edistää tärkeitä asioita, kuten ihmisoikeuksia tai ympäristönsuojelua. Suomalaiset kansanedustajat toimivat yhteensä kymmenessä parlamenttienvälisessä järjestössä.

Hyvä esimerkki yhteistyön tarpeesta on Itämeri. Rehevöityminen tai öljyvahingot eivät pysähdy aluevesirajoille, vaan ympäristön suojelemiseksi tarvitaan kaikkien rantavaltioiden poliittista tahtoa.

Yksi areena aiheesta käytävälle keskustelulle on Itämeren parlamentaarikkokonferenssi BSPC (Baltic Sea Parliamentary Conference). Siihen kuuluu 11 kansallista ja

11 alueparlamenttia sekä viisi parlamenttien välistä järjestöä.

– Sen ainutlaatuisuus ja vahvuus ovat siinä, että mukana ovat kaikki Itämeren maat, myös Venäjä, sanoo Itämeriparlamentaarikkojen puheenjohtajana toista vuotta työskentelevä Christina Gestrin (r.).

Ympäristökysymysten lisäksi kansanedustajat seuraavat, mitä Itämeren maiden hallitukset tekevät ihmiskaupan ja -salakuljetuksen estämiseksi.

– Se on yhteinen huoli ja ongelma meille kaikille. BSPC on perustanut kaksi työryhmää, joista toinen selvittää ihmiskauppaa ja toinen Itämeren suojeluohjelman toimeenpanoa. Raportit käsitellään vuoden 2010 konferenssissa Ahvenanmaalla, Gestrin kertoo.

Pohjoismainen yhteistyö näkyy arjessa

Pohjoismaiden neuvoston ansiosta Suomen, Ruotsin, Tanskan, Norjan ja Islannin kansalaiset saivat passi vapauden jo 1950-luvulla. Sitten osa pohjoismaista on liittynyt Euroopan unioniin, mutta yhteistyön tarve ei ole vähentynyt, pikemminkin päinvastoin.

– Kun EU-direktiivejä pannaan toimeen, pitäisi katsoa, mitä muissa pohjoismaissa tehdään, ettei syntyisi lisää rajaesteitä. Siinä ei ole onnistuttu erityisen hyvin, Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan puheenjohtaja Paavo Arhinmäki (vas.) huokaa.

Arhinmäki kokee kuitenkin työn Pohjoismaiden neuvostossa mielekkääksi.

Euroopan neuvoston juhlaistuntoon 18.5.2009 Helsingissä osallistuivat muun muassa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomari Päivi Hirvelä (vasemmalla), Korkeimman oikeuden presidentti Pekka Hallberg, Suomen EN-valtuuskunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Sinikka Hurskainen (sd.), tasavallan presidentti Tarja Halonen, Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen presidentti Lluís Maria de Puig ja komissaari Olli Rehn.

Kansanedustajat Cheryl Gallant Kanadasta ja Peter Bottomley Isosta-Britanniasta olivat mukana Pohjois-Atlantin liiton parlamentaarisen yleiskokouksen tutustumismatkalla Suomessa 21.-24. syyskuuta. Nato-parlamentaarikot tutustuivat muun muassa siviilikriisinhallintakeskukseen Kuopiossa ja Karjalan Lennostoon Rissalassa, minne lennettiin ilmavoimien kuljetuskoneella.

Vuonna 2009:

- Eduskunnan puhemies vieraili Puolassa, Saksassa, Venäjällä ja Turkissa.
- Suomessa kävi puhe-miesvieraita Georgiasta, Tšekistä, Kanadasta, Kiinasta, Kosovosta ja Quebecin alueparlamentista.
- Suomalaiset kansanedustajat osallistuivat aktiivisesti Parlamenttienvälisen liiton IPU:n ja Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen toimintaan.
- Eduskunta ja Maailmanpankin alainen World Bank Institute järjestivät Helsingissä 27.-29.11.2009 Latinalaisen Amerikan kansanedustajille seminaarin, jonka aiheena oli budjettivalta ja parlamentaarinen seuranta.
- Eduskunnan kansainvälisen toiminnan puitteissa järjestettiin lähes 600 kokousta Suomessa ja ulkomailla.

– Toiminta rajaesteiden poistamiseksi on kaikkien konkreettisinta kansalaisen arkipäivään vaikuttavaa duunia, mitä parlamenttienvälisissä järjestöissä tehdään. Siinä on kyse sosiaaliturvasta, eläkkeistä, veroista, autojen käyttöoikeudesta toisessa maassa ja niinkin yksinkertaisesta asiasta, kuin että rahankuljetusfirma saa tuoda Haaparannan Ikeasta eurot Tornioon pankkiin. Ennen ne piti kierrättää Tukholman kautta, Arhinmäki havainnollistaa.

Euroopan neuvosto täytti 60 vuotta

Vuonna 2009 tuli kuluneeksi kaksikymmentä vuotta Euroopan neuvoston (EN) perustamisesta ja kaksikymmentä vuotta Suomen liittymisestä järjestön jäseneksi. EN on Euroopan vanhin poliittinen yhteistyö- ja ihmisoikeusjärjestö.

EN:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta juhlisti merkkivuotta järjestämällä eduskunnassa talouskomitean kokouksen, Itämeri-seminaarin sekä juhlaistunnon, jonka avasi tasavallan presidentti Tarja Halonen.

Suomalaisedustajille uusia aluevaltauksia

Arktisen alueen parlamentaarikkokonferenssissa tehtiin keväällä historiaa, kun kansanedustaja Hannes Manninen (kesk.) valittiin järjestön ensimmäiseksi suomalaiseksi puheenjohtajaksi.

Suomalaiset kansanedustajat tekivät uusia aluevaltauksia myös Euroopan turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yleiskokouksessa ESDA:ssa, kun Tuija Nurmi (kok.) valittiin ensimmäisenä suomalaisena yleiskokouksen raporttoijaksi.

Nurmen raportin pohjalta yleiskokous suositteli EU:lle ja Länsi-Euroopan unionille WEU:lle, että kummankin järjestön jäsenmaat suosisivat panssaroitujen miehistönkuljetusajoneuvojen hankinnoissa eurooppalaisia valmistajia ja tukisivat alan teollisuutta.

Eduskunnan kansainvälistä yhteistyötä ovat myös puhemies- ja muut kokoukset sekä vierailuvaihto. Suomessa vierailee vuosittain yli sata parlamentaarikko- tai virkamiesvaltuuskuntaa eri puolilta maailmaa. ■

Uraauurtavaa ympäristötyötä

Eduskunta on ainoa kansallinen parlamentti EU:ssa, jolla on hyväksytty ympäristöohjelma. Eduskunta sai ISO 14001 -standardin mukaisen ympäristökäsikirjan vuonna 2008. Kirjassa on kuvattu eduskunnan ympäristöperiaatteet ja toimintatavat.

– Ympäristökäsikirjaa toteutetaan jatkuvan parantamisen periaatteella. Sillä periaatteella valmista ei tule koskaan, vaan aina on parantamisen varaa, kansanedustaja Erkki Pulliainen (vihr.) sanoo.

Pulliainen on eduskunnan ympäristötyön veteraani, sillä hän veti aiemmin hanketta, jossa selvitettiin ympäristöasioiden tilaa. Hän myös johti eduskunnalle ympäristöohjelman laatintua työryhmää.

”Suurin vaikeus on ollut saada eduskunnassa työskentelevät mukaan ympäristötyöhön”

– Suurin vaikeus on ollut saada eduskunnassa työskentelevät mukaan ympäristötyöhön. Asenteiden ja vuosien varrella vakiintuneiden toimintatapojen muuttaminen on haasteellista, hän toteaa.

Ympäristökäsikirjan periaatteiden noudattamista seuraa Yrtti-ryhmäksi nimetty eduskunnan ympäristötyöryhmä ympäristöpäällikkö Jukka Savolan johdolla. Tavoitteena on, että ympäristökäsikirjan ensimmäinen seurantaraportti olisi valmis vuoden 2010 alkupuolella.

Apulaisylivirastomestari Tapani Korhonen lajittelee täysistuntoon menossa olevia asiakirjoja. Asiakirjojen jakelua on supistettu paperinkulutuksen vähentämiseksi.

Yrtti-ryhmä valvoo myös, että ympäristöasiat otetaan huomioon eduskunnan peruskorjauksessa.

Eduskunnan suurin yksittäinen jätejäte on paperi. Eduskunta onkin vähentänyt paperinkulutusta huomattavasti. Kirjalliset kysymykset, kertomukset ja kansainväliset sopimukset ovat esimerkkejä asiakirjoista, joita ei enää automaattisesti jaeta kaikille edustajille. Kaikki asiakirjat monistetaan kaksipuolisina paperille, joka täyttää EU:n ympäristöjärjestelmän vaatimukset ja jolla on PEFC-merkintä.

Myös sähkönkulutusta on vähennetty. Kulutus laski vuonna 2009 noin viisi prosenttia. ■

Ympäristöryhmän ekovinkit eduskuntalaisille:

- Älä tulosta sähköposteja tai asiakirjoja turhaan.
- Jos tulostat, valitse kaksipuolinen tulostus.
- Sammuta valot, jos poistut huoneesta vartiksi.
- Sulje tietokone yöksi.
- Lajittele kierrätettävä materiaali.
- Suosi julkisia kulkuneuvoja.
- Tiedota sähköisesti, jaa julkaisut vain niitä haluaville.

Eduskuntataloon uusi esteetön sisäänkäynti

Peruskorjauksen vaiheita:

- Suunnittelu on alkanut vuonna 2006.
- Arkkitehdiksi valittiin arkkitehtitoimisto Pekka Helin & Co vuonna 2007.
- Eduskuntatalon ravintolakeittiö korjattiin vuonna 2007.
- Pohjoissiiven korjaus ja sisäänkäyntijärjestelyt maksavat arvonlisäverotomana noin 12 miljoonaa euroa.
- Lisätietoja: www.eduskunta.fi/peruskorjaus

Eduskunnan kiinteistöjen ensimmäinen suurempi peruskorjausvaihe alkoi juhannuksen jälkeen, kun Eduskuntatalon pohjoispuolella oleva työhuonesiipi ja sen kyljessä oleva vanha asunosiipi muuttuivat rakennustyömaaksi. Noin sata kansanedustajaa ja avustajaa pakkasi viime töikseen ennen vuoden 2009 kesälomia työhuoneensa tavarat ja siirtyi tilapäisiin tiloihin.

Tämän peruskorjausvaiheen suurin ulospäin näkyvä muutos on uusi esteetön sisäänkäynti Eduskuntataloon. Sisäänkäynti on Mannerheimintiellä uutta musiikkitaloa vastapäätä, ja se avataan remontin valmistuttua alkusyksystä 2010. Sisäänkäynnin yhteydessä on kokoushuoneita ja muita tiloja vierasryhmille.

Työhuonesiiven talotekniikka uusitaan. Vaikka työhuoneiden yleisilme pysyy remontin jälkeen-

kin samana, piilotetaan rakenteisiin muun muassa kokonaan uusi jäähdytysjärjestelmä. Ikkunoihin asennetaan umpiolasielementit, jotka ovat iskunkestävät ja estävät aiempaa huomattavasti paremmin auringon lämpösäteilyn pääsyä huonetilaan. Energiatohokkuuden parantaminen on muutoinkin ollut peruskorjauksessa tärkeää.

Peruskorjaus toteutetaan vaiheittain, yksi rakennus tai rakennuksenosa kerrallaan. Eduskunta toimii kustannusten säästämiseksi suurelta osin omissa kiinteistöissään peruskorjauksen ajan. Eduskuntatalo on peruskorjausvuorossa seuraavan vaalikauden puolivälissä. Tavoitteena on, että eduskunnan kiinteistöjen peruskorjaus on pääosin valmis Suomen itsenäisyyden juhlavuoteen 2017 mennessä. Kaikissa peruskorjauksen vaiheissa otetaan huomioon rakennussuojelunäkökohdat. ■

Vanhaan asunosiipeen rakennetaan uusi, esteetön yleisösisäänkäynti ja tiloja vierasryhmille.

”Voisin jatkossa tulla seuraamaan täysistuntoakin”

Eduskunta on vuosittain suoraan kosketuksissa kymmeniin tuhansiin kansalaisiin muun muassa opastettujen vierailujen ja yleisötapahtumien kautta. Lisäksi eduskuntatiedotus vastaa sähköpostitse ja puhelimitse tuleviin eduskuntatyötä koskeviin kysymyksiin.

Opastetuilla vierailuilla kävi vuonna 2009 noin 36 500 vierasta. Maahanmuuttajia oli vieraiden joukossa enemmän kuin koskaan ennen. Maahanmuuttajaryhmien määrä on ollut kasvussa jo usean vuoden ajan, ja vuoden 2009 aikana eduskunnassa vierailleista ryhmistä neljä prosenttia oli maahanmuuttajia.

Bolivialainen 18-vuotias Paola Gomez Burgos Helsingin Diakoniaopistosta osallistui opastetulle vierailulle joulukuussa 2009 yhdessä opiskelijatovereidensa kanssa.

– Vierailu oli jännittävä, sillä talo on arvokas niin suomalaisille kuin

ulkomaalaisillekin, Gomez Burgos totesi kierroksen päätteeksi.

Ennen Gomez Burgos ei ole aktiivisesti seurannut politiikkaa, mutta vierailu herätti kiinnostuksen:

– Voisin jatkossa tulla seuraamaan täysistuntoakin, Gomez Burgos arvelee.

Lähes kaikki maahanmuuttajille osoitetut opastetut kierrokset tarjotaan selkokielellä. Kierroksilla puhutaan eduskuntatyöstä, vaaleista ja kansalaisen osallistumismahdollisuuksista. Selkokielisiä palveluja kehitetään jatkuvasti.

Vuonna 2004 avatussa Pikkuparlamentin Kansalaisinfossa rikottiin keväällä 100 000 kävijän raja. Kansalaisinfossa eduskuntaan voi tutustua katsomalla eduskuntaa esittelevää videota tai poimimalla mukaan esitteitä. Kansalaisinfossa järjestetään myös erilaisia eduskuntatyöhön liittyviä tapahtumia, luentoja ja teemapäiviä. ■

Opastettu vierailu herätti bolivialaisessa Paola Gomez Burgosissa kiinnostuksen tulla seuraamaan myös täysistuntoa.

Eduskuntatiedon äärelle monta väylää

Kaikki eduskunnan täysistunnot ovat avoimia yleisölle. Yleisölehterin ovi avataan 15 minuuttia ennen istunnon alkua. Istuntoja voi seurata myös internetin välityksellä. Verkkolähetysten osoite on www.eduskunta.fi/verkkolahetys.

Opastetun vierailun voi varata numerosta 09 432 2027 tai oppaat@eduskunta.fi. Ryhmän

vähimmäiskoko on kuusi ihmistä ja enimmäiskoko 25. Yksittäiset vieraat ovat tervetulleita viikonloppun opaskierroksille, joista ajantasaisin tieto löytyy osoitteesta www.eduskunta.fi.

Eduskunnan useilla kielillä julkaisemia maksuttomia esitteitä voi noutaa Kansalaisinfosta ja Eduskunnan kirjastosta tai tilata osoitteesta tiedotus@eduskunta.fi.

Eduskuntatiedotus palvelee kansalaisia eduskuntaan ja eduskuntatyöhön liittyvissä kysymyksissä: tiedotus@eduskunta.fi tai 09 432 2020, 432 2021 ja 432 2025.

Eduskunnan kirjasto (Aurorankatu 6) on avoin kaikille kansalaisille. Aukioloajat löytyvät kirjaston nettisivuilta osoitteesta www.eduskunta.fi/kirjasto.

Henkilöstö, talous ja hallinto

Kansanedustajien ja heidän avustajiensa lisäksi eduskunta on 470 henkilön työpaikka. Eduskunnassa työskentelee muun muassa juristeja, puuseppiä, osasto- ja pöytäkirjasihteereitä, virastoavustajia, tekstinkäsittelijöitä, kirjastovirkailijoita, turvallisuusvalvojia ja mikrotukihenkilöitä.

Eduskunta on naisvaltainen työpaikka, sillä kanslian henkilökunnasta kaksi kolmasosaa on naisia. Suurin henkilöstöryhmä on laitoshuoltajat, jotka vastaavat eduskunnan rakennusten 47 100 neliömetrin siivoamisesta.

Eduskunnan kanslian henkilöstöstä lähes viidennes täyttää 64 vuotta ja jäänee eläkkeelle vuoteen 2015 mennessä. Henkilöstösuunnitelman mukaan kahden viran vapautuessa niistä täytetään enintään yksi virka.

Vuonna 2009 eduskunta säästi, kun vuoden mittaan oli täyttämättä noin 30 virkaa. Menoja pienensi myös aiempaa tarkempi budjettiseuranta. Eduskunnan kanslian toimintamenot olivat runsaat 43 miljoonaa euroa. Toimintamenot ovat tämän vaalikauden aikana pienentyneet.

Demokratian hinta: 16 euroa kansalaista kohden

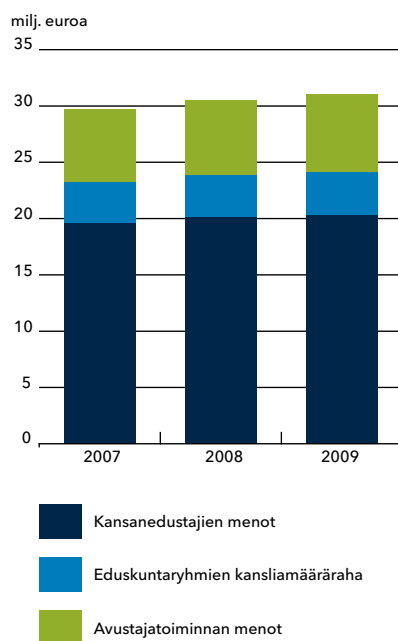
Kanslian toimintamenoja ovat muun muassa henkilöstö-, kiinteistö- ja tietohallintomenot. Niiden lisäksi eduskunnan kokonaismenoiksi lasketaan kansanedustajien, heidän avustajiensa ja poliittisten ryhmien menot. Nämä menot ovat pysyneet viime vuodet lähes ennallaan.

Vuonna 2009 eduskunnan kaikkien menojen yhteissumma oli 88,4 miljoonaa euroa. Jokaista suomalaista kohden eduskunta lainsäädäntöelimenä maksoi 16,22 euroa, mitä voi luonnehtia demokratian hinnaksi.

Eduskunnan menot 2009 yhteensä 88,4 milj. euroa

Kansanedustajien, avustajien ja ryhmäkanslioiden menot

Hallinnon uudistaminen jatkuu

Kuluneella vaalikaudella eduskunnan hallintoa on uudistettu ja nykyaikaistettu. Vuoden 2009 aikana toiminnan ja talouden suunnittelu- ja järjestelmiä kehitettiin edelleen ja henkilöstösuunnittelua sekä raportointijärjestelmiä parannettiin.

Eduskunnan hallintoa ja taloudenhoitoa johtaa, valvoo ja kehittää puhemiehen johtama kansanedustajista koostuva kansliatoimikunta. Se nimittää eduskunnan korkeimmat virkamiehet ja ratkaisee eduskunnan hallintoa ja taloudenpitoa koskevat merkittävät asiat.

Eduskunnassa toimii istuntokaudella asiamiesposti. Asiamiespostia hoitaa eduskunnan oma henkilökuunta. Kuvassa palvelusihteeri Marja Hatakka ja kansanedustaja Arto Satonen (kok.).

Vuonna 2009 kansliatoimikuntaan kuuluivat puhemies Sauli Niinistö, varapuhemiehet Seppo Kääriäinen ja Johannes Koskinen sekä kansanedustajat Tuomo Hänninen (kesk.), Merja Kyllönen (vas.), Petteri Orpo (kok.) ja Heli Paasio (sd.). Varajäseniä olivat Erkki Pulliainen (vihr.),

Mikaela Nylander (r.), Kari Kärkkäinen (kd.) ja Pirkko Ruohonen-Lerner (ps.).

Keskuskanslia suunnittelee ja valmistelee eduskunnan täysistunnot, laatii istunnoista pöytäkirjat sekä vastaa valtiopäiväasiakirjojen tuotannosta, julkaisemisesta, jakelusta

sekä kääntämisestä ruotsin kielelle. Valiokuntasihteeristö huolehtii valiokuntien kokousten valmistelusta ja asiakirjojen laatimisesta täysistunnon päätöksentekoa varten.

Turvallisuusyksikön ulospäin näkyvin tehtävä on eduskuntaan tulevien vieraiden turvatarkastuk-

Kansanedustajien palkkiot ennallaan

Kansanedustajien palkkioita ei vuonna 2009 korotettu.

Kansanedustajan alkupalkka eli viralliselta nimeltään palkkio on 5 860 euroa kuukaudessa. Kolmen vaalikauden jälkeen palkkio nousee vajaat viisisataa euroa. Puhemiehen palkkio on 10 800 euroa kuukaudessa ja varapuhemiesten 9 000 euroa. Valiokuntien, niiden jaostojen ja eduskuntaryhmien puheenjohtajille maksetaan lisäpalkkio, jonka

suuruus vaihtelee 435 eurosta 1 090 euroon. Palkkiot ovat veronalaista tuloa.

Valiokuntakokouksista, myöhään yöhön kestävästä tai viikonloppuisin pidettävistä istunnoista ei makseta erillisiä lisäpalkkioita.

Palkkion lisäksi kansanedustajille maksetaan 990-1 810 euron suuruinen veroton kulukorvaus, jonka suuruuteen vaikuttaa edustajan kotipaikka sekä se, onko hänellä pääkaupunkiseudulla

kakkosasunto.

Kansanedustajien palkkioista päättää puhemiehistön nimeämä kolmihenkinen palkkiotoimikunta, jonka puheenjohtajana toimii 1.10.2008-30.9.2012 varatuomari Pekka Tuomisto ja jäsenenä puheenjohtaja Maj-Len Remahl sekä varatuomari Seppo Riski.

Kansanedustajien menoiksi lasketaan eduskunnan budjetissa palkkiot, kulukorvaukset ja kotimaan matkat.

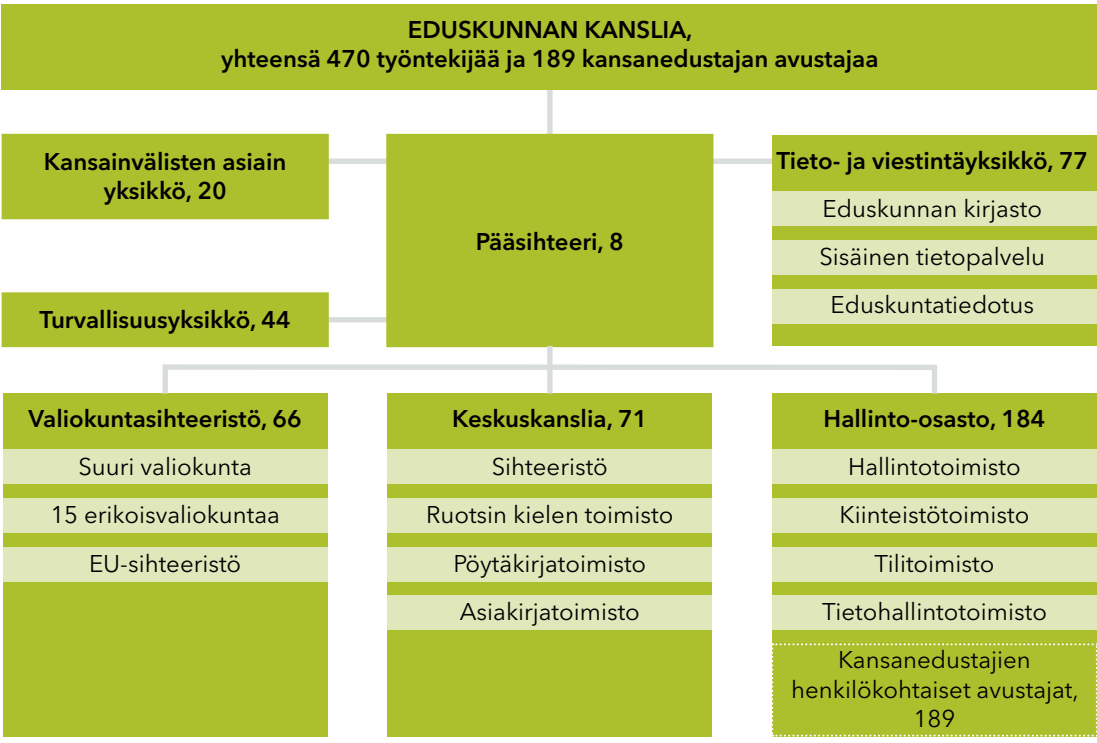
Keskuskanslian kanslia-avustajat työskentelevät istuntojen aikaan myös saliteknikkoina. He avaavat kansanedustajien mikrofonit puhe miehen myöntämässä järjestyksessä. Lisäksi saliteknikot valvovat äänen tasoa ja lähtevää kuvaa sekä tallentavat istunnot. Pöytäkirjatoimisto tekee äänitteistä istunto-pöytäkirjat.

set, mutta yksikkö huolehtii eduskunnan turvallisuusjärjestelmän toimivuudesta ja kehittämisestä laajemminkin.

Tieto- ja viestintäyksikössä ovat Eduskunnan kirjasto, sisäinen tietopalvelu ja eduskuntatiedotus. Kansainvälisten asiain yksikkö hoitaa

suhteita kansainvälisiin järjestöihin ja muihin parlamentteihin.

Hallinto-osasto huolehtii eduskunnan hallintoasioista kuten taloudesta, kiinteistöstä, tietotekniikasta ja henkilöstöhallinnosta sekä asioiden valmistelusta kansliatoimikuntaa varten. ■

EDUSKUNNAN YHTEYSTIEDOT

Postiosoite

00102 Eduskunta

Puhelin (vaihde):

09 4321

Kotisivut:

www.eduskunta.fi

Eduskunta 2009

Toimittaja:

Eduskuntatiedotus

Ulkoasu:

Innocorp Oy/Milla Toro

Valokuvat:

Eduskunnan kuva-arkisto

- Valteri Kantanen, etukansi
- Vesa Lindqvist, s. 2, 3, 4, 9, 15
- Lehtikuva/Vesa Moilanen, s. 2, 6, 7, 10, 13, 14, 17, 18, takakansi
- Lehtikuva/Sari Gustafsson, s. 5
- Lehtikuva/Heikki Saukkomaa, s. 11
- Tiina Virtanen, s. 12

Paino:

Vammalan Kirjapaino Oy 2010

ISSN 1799-0041 (painettu)

Takakannen kuva:

Eduskuntatalossa kävi vuonna 2009 opastetuilla vierailuilla lähes 36 500 vierasta. Tiedottaja Mar-Leena Kolehmainen esittelee koululaisryhmälle eduskunnan pienoismallia.

